

Національна Академія статистики, обліку та аудиту (НАСОА)

Національний Центр Обліку та Аудиту (НЦОА)

ПРОГРАМА

освітнього заходу з безперервного професійного навчання аудиторів

«Організаційні засади аудиту фінансової звітності та інших аудиторських завдань»

Київ 2026

Укладачі програми:

Лубенченко О. Е. – д.е.н., професор, завідувач Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики обліку та аудиту, м. Київ

Шульга С.В. – д.е.н., доцент, проректор з науково-педагогічної та фінансово-економічної роботи, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування Національної академії статистики обліку та аудиту, м. Київ

Лектори:

Редько О.Ю. – д. е. н., професор Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту, м. Київ

Лубенченко О. Е. – д.е.н., професор, завідувач Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики обліку та аудиту, м. Київ

Костирко Р. О. – д.е.н., професор, професор Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту, м. Київ

Шульга С.В. – д.е.н., доцент, проректор з науково-педагогічної та фінансово-економічної роботи, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування Національної академії статистики обліку та аудиту, м. Київ

Програму розглянуто, затверджено та рекомендовано до друку Методичною радою Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту (протокол № 2 від 25.02.2026р.)

ЗМІСТ

ВСТУП 3

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ З БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АУДИТОРІВ 5

ФОРМА БЕЗПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ 7

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ 7

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ 7

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА 8

ВСТУП

Актуальність теми. Європейський вибір України зумовлює необхідність глибокої трансформації системи регулювання аудиторської діяльності та гармонізації національного законодавства з нормами Європейського Союзу. Прийняття Європейським Парламентом та Радою ЄС Директиви 2006/43/ЄС про обов'язковий аудит річної та консолідованої звітності визначило сучасні підходи до організації аудиту, вимоги до незалежності аудиторів, системи управління якістю та публічного нагляду. З метою імплементації положень цієї Директиви в Україні було ухвалено Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», який заклав нові правові засади функціонування аудиторської професії та регулювання ринку аудиторських послуг.

В умовах інтеграції до європейського економічного простору, зростання ролі фінансової звітності у прийнятті управлінських та інвестиційних рішень, а також підвищення вимог до прозорості діяльності підприємств, значення якісного аудиту суттєво зростає. Аудитори, здійснюючи перевірку фінансової звітності, забезпечують користувачів обґрунтованою неупередженою інформацією, надають оцінки здатності суб'єкта господарювання продовжувати діяльність на безперервній основі. Це, у свою чергу, сприяє підвищенню довіри інвесторів, кредиторів, регуляторів та суспільства до фінансової інформації.

Особливої ваги питання організації аудиту набувають у контексті діяльності підприємств суспільного інтересу, для яких законодавством встановлено підвищені вимоги до незалежності аудитора, ротації, прозорості та контролю якості аудиторських завдань. Розвиток системи публічного нагляду, створення Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю та Інспекції із забезпечення якості формують нову модель регулювання професії, що потребує наукового аналізу та практичного осмислення.

Крім того, сучасні виклики – воєнний стан, економічна нестабільність, цифровізація бізнес-процесів, дефіцит кваліфікованих кадрів – актуалізують необхідність удосконалення організаційних засад аудиту, адаптації методології та інструментів аудиторської перевірки до нових умов. Отже, опанування організаційних засад аудиту фінансової звітності в Україні є актуальним, оскільки воно дозволяє оцінити ефективність чинної системи управління якістю в аудиторських фірмах, визначити проблемні аспекти практики аудиту та окреслити напрями подальшого розвитку відповідно до міжнародних стандартів і європейських вимог.

Практичне значення для аудиторів: підготовка до впровадження в діяльність аудиторських фірм новітніх вимог законодавства щодо аудиту фінансової звітності, інших аудиторських завдань, застосовування на практиці вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» з змінами і доповненнями та Міжнародних стандартів аудиту (видання 2021 р.) (надалі – МСА) , зі змінами, в тому числі Міжнародного стандарту управління якістю1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг» (надалі – МСУЯ1), Міжнародного стандарту управління якістю 2 «Перевірки якості завдання» (надалі – МСУЯ 2), МСА 220 «Управління якістю аудиту фінансової звітності», МСА 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення», 540 «Аудит облікових оцінок, у тому числі облікових оцінок за справедливою вартістю, та пов’язані з ними розкриття інформації», МСА 600 «Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)», Міжнародного стандарту супутніх послуг 4400 «Завдання з виконання узгоджених процедур стосовно фінансової інформації» (надалі – МССП).

Предметом освітнього заходу за темою «Організаційні засади аудиту фінансової звітності та інших аудиторських завдань» є методичні та організаційні засади аудиту фінансової звітності суб’єктів господарювання, в тому числі підприємств суспільного інтересу, інших аудиторських завдань.

Метою освітнього заходу за темою «Організаційні засади аудиту фінансової звітності та інших аудиторських завдань» є комплексне обґрунтування методичних підходів та практичних рекомендацій щодо здійснення аудиту фінансової звітності суб’єктів господарювання, інших аудиторських завдань.

Завдання освітнього заходу. Відповідно до поставленої мети сформульовано завдання, які обумовили логічну структуру і послідовність їх вирішення: удосконалити знання аудиторів з питань впровадження в аудиторську діяльність вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та вимог Міжнародних стандартів аудиту (видання 2021 р.) щодо організації аудиту фінансової звітності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ З БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АУДИТОРІВ

«Організаційні засади аудиту фінансової звітності та інших аудиторських завдань»

№	Назва розділу теми/ змістовна наповнюваність	Всього
1	ТЕМА 1 АУДИТ ЯК ФОРМА КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. РЕГУЛЯТОРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ. 1.1. Визначення аудиту згідно з чинним законодавством 1.2. Міжнародні стандарти управління якістю аудиту (МСУЯ)	2
2	ТЕМА 2 ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ В АУДИТОРСЬКІЙ ПРАКТИЦІ. 2.1. Оцінки ризик-профілю в аудиторській фірмі, як спеціально визначеного суб'єкта первинного фінансового моніторингу 2.2. Оцінка ризик-профілю клієнта	4
3	ТЕМА 3 ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ. 3.1. Мета та загальні принципи аудиторської перевірки (МСА 200) 3.2. Узгодження умов завдань з аудиту (МСА 210). Оцінка можливості проведення аудиту. Договір на проведення аудиту. Процедури прийняття (оцінювання) потенційного клієнта 3.3. Планування аудиту фінансової звітності (МСА 300) 3.4. Аудиторська документація (МСА 230) 3.5. Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності (МСА 240) та розгляд законодавчих та нормативних актів під час аудиту фінансової звітності (МСА 250) 3.6. Оцінка ризиків суттєвого викривлення та визначення суттєвості. Аудиторський ризик і його складові. Суттєвість в аудиті (МСА 200, МСА 315, МСА 320) 3.7. Аудиторські процедури у відповідь на оцінені ризики (МСА 330) 3.8. Аудиторські докази (МСА 500) та аудиторська вибірка (МСА 320) 3.9. Отримання аудиторських доказів щодо окремих статей фінансової звітності (МСА 501) 3.10. Зовнішні підтвердження (МСА 505) 3.11. Аналітичні процедури (МСА 520). Характер та цілі аналітичних процедур. Особливості застосування аналітичних процедур на різних етапах аудиту 3.12. Аудиторська вибірка та інші процедури тестування (МСА 530). 3.13. Одержання аудиторських доказів стосовно облікових оцінок (МСА 540). Характер облікових оцінок. Аудиторські процедури. Використання незалежної оцінки. Оцінка результатів аудиторських процедур. Отримання аудиторських доказів щодо оцінок за справедливою вартістю та розкриття інформації 3.14. Отримання аудиторських доказів щодо визначення повноти інформації про операції з пов'язаними сторонами (МСА 550) 3.15. Аудиторські процедури стосовно залишків на початок періоду при виконанні першого завдання (МСА 510) 3.16 Оцінка аудитором застосованої концептуальної основи фінансової	18

	звітності. 3.17. Вимоги до складання звіту незалежного аудитора (МСА 700 (переглянутий). Повідомлення інформації з ключових питань аудиту (МСА 701). Модифікація думки аудитора (МСА 705 (переглянутий)). Пояснювальні параграфи в звіті аудитора (МСА 706 (переглянутий)) 3.18. Повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями (МСА 260, МСА 265)	
4	ТЕМА 4 МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАВДАНЬ З ОГЛЯДУ (МСЗО). 4.1. Завдання з огляду історичної фінансової звітності (МСА 2400) 4.2. Складання і надання висновків 4.3. Загальні принципи огляду проміжної фінансової інформації 4.4. Мета завдання з огляду проміжної фінансової інформації 4.5. Процедури огляду проміжної фінансової інформації Контрольні питання та завдання для самоперевірки	4
5	ТЕМА 5 ВИКОРИСТАННЯ РОБОТИ ІНШИХ ФАХІВЦІВ ПІД ЧАС АУДИТУ. 5.1. Вимоги щодо персоналу 5.2 Використання роботи іншого аудитора 5.3 Розгляд роботи внутрішнього аудиту 5.4 Використання роботи експерта	**2**
6	ТЕМА 6 АУДИТ НЕФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ/ЗВІТНОСТІ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ . 6.1. Нефінансова звітність суб'єктів господарювання 6.2. Стандарти, що можуть застосовуватись аудитором для перевірки нефінансової звітності 6.3. Європейські стандарти звітності зі сталого розвитку та її перевірки	**4**
7	ТЕМА 7 СУПУТНІ ПОСЛУГИ. 7.1. Міжнародні стандарти супутніх послуг (МССП). Завдання з виконання узгоджених процедур стосовно фінансової інформації (МССП 4400) 7.2. Завдання з компіляції фінансової інформації (МСПП 4410)	**2**
8	ТЕМА 8 ЗАВДАННЯ З НАДАННЯ ВПЕВНЕНОСТІ, ЩО НЕ Є АУДИТОМ ЧИ ОГЛЯДОМ ІСТОРИЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАВДАНЬ З НАДАННЯ ВПЕВНЕНОСТІ (МСЗНВ) СТАНДАРТИ ДЛЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ СФЕР. 8.1. Завдання з надання впевненості, що не є аудитом чи оглядом історичної фінансової інформації 8.2. Перевірка прогнозної фінансової інформації	**4**
	Усього	**40**

ФОРМА БЕЗПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ: очна, дистанційна

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ: м. Київ, вул. Підгірна, 1, zoom- конференції, он-лайн

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

За результатами навчання слухачі мають знати:

– правові засади організації та регулювання аудиторської діяльності, вимоги щодо обов'язковості аудиту фінансової звітності та виконання інших аудиторських завдань, в тому числі, законодавчі вимоги у сфері фінансового моніторингу, вимоги Закону України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII «Про аудит фінансової звітності аудиторську діяльність», з змінами і доповненнями, Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (2021 р.) зі змінами, в тому числі МСУЯ1, МСУЯ 2, МСА 220,315, 540, 600, МССП 4400 щодо розгляду питань: загальні умови надання аудиторських послуг; конфіденційність в аудиторській діяльності; вимоги до внутрішньої організації суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності; організація роботи з виконання завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності, інших аудиторських завдань; обмеження під час проведення аудиту; вимоги щодо внутрішнього контролю якості виконаного завдання з аудиту фінансової звітності, інших завдань;

– види фінансової та нефінансової звітності (в. т ч. звітність зі сталого розвитку), іншої інформації, доречної для надання аудиторських послуг; види аудиторських процедур для перевірки тверджень визначеної звітності та способи їх виконання.

За результатами навчання слухачі мають вміти:

– аналізувати документи та інформацію, зібрані з метою отримання розуміння характеру та умов завдання з надання аудиторських послуг;

–визначати організаційні та методичні підходи щодо аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання та управляння якістю аудиту (узагальнювати та аналізувати зібрану інформацію, розробляти розпорядчі та дозвільні документи, процедурне забезпечення, контрольні заходи), інших аудиторських завдань;

–забезпечити процес документування аудиту фінансової звітності, інших аудиторських завдань.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» зі змінами і доповненнями URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text Дата звернення: 07.04.2026 р.
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2021 року URL: https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu Дата звернення: 09.01.2026 р.
3. International standard on quality management 1 (ISQM1). Quality management for firms that perform audits or reviews of financial statements, or other assurance or related services engagements. IAASB. [Electronic resource]. URL: https://www.iaasb.org/publications/international-standard-quality-management-isqm-1-quality-management-firms-perform-audits-or-reviews (дата звернення: 10.03.2025).
4. Inernational standard on quality management 2 (ISQM2) [Electronic resource]. URL: https://www.iaasb.org/publications/international-standard-quality-management-isqm-2-enhancing-quality-reviews (дата звернення: 10.03.2025).
5. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів. International Federation of Accountants (IFAC). станом на 01.01.2026 р. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/kodex_et.pdf (дата звернення: 10.01.2026).
6. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX, станом на 01.01.2026 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text (дата звернення 02.02.2026)
7. Про затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення. Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2022 р. № 465, станом на 01.01.2026 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0258-23#Text (дата звернення 02.02.2026)
8. Керівництво з ризик-орієнтованого підходу для спеціально визначених СПФМ. Державна служба фінансового моніторингу URL:: https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/tipologi/tipologi-derzhfinmonitoringu (дата звернення: 15.02.2026)
9.Лубенченко О. Е. Фінансовий моніторинг: оцінка ризик-профілю аудиторської фірми. *Статистика України.* 2024. № 1 С. 98 – 107 URL: : https://su-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/436/407
10. Лубенченко О. Е., Шульга С. В. Фінансовий моніторинг в аудиторській фірмі: оцінка ризик-профілю клієнта. *Статистика України*. 2024. № 3. С. 99 – 116. Doi: 10.31767/su.3(106)2024.03.09
11. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464&qid=1734698896151 (дата звернення: 06.02.2026).
12. Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління. Наказ Міністерства фінансів від 7 грудня 2018 р. № 982 URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#Text (дата звернення: 06.02.2026).
13. Про схвалення Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 жовтня 2024 р. № 1015-р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-%D1%80#Text (дата звернення: 21.02.2026).
14. Shkromyda, V., Gnatiuk, T., Shkromyda, N., Vasylyuk, M., & Lubenchenko, O. (2025). Sustainable Development in Business Reporting: From Chaos to Structured Accounting Data. Journal of Lifestyle and SDGs Review, 5(1), e03879. https://doi.org/10.47172/2965-730X.SDGsReview.v5.n01.pe03879
15. Lubenchenko, O. E. (2025) Sustainable Development Reporting: Challenges or Opportunities for Auditors? Статистика України. № 1. С. 14 – 26.
16. Лубенченко О. Е., Шульга С. В. Міжнародний стандарт із забезпечення сталого розвитку (ISSA) 5000. Оцінка сталості і фінансового стану суб'єктів господарювання у практиці аудиторських фірм The International Standard on Sustainability Assurance (ISSA) 5000. The Assessment of Sustainability and Financial Performance of Business Entities in the Practice of Auditing Firms Статистика України. 2025. № 2. С. 99 – 116.